

Socialdepartementet
Enheten för funktionshinder och sociala
tjänster

**Personlig assistans för samtliga hjälpmoment som avser
andning och måltider i form av sondmatning**
– ert diarienummer S2019/04168/FST

Förvaltningsrätten har beretts tillfälle att lämna synpunkter på promemorian.

**Förtydligande av att behovet måste vara av mycket privat och
integritetskänslig karaktär**

Förvaltningsrätten välkomnar en kodifiering av praxis och ett förtydligande av förutsättningar för att beviljas personlig assistans för grundläggande behov enligt 9 a § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Det kan dock noteras att kravet på att behovet måste vara av mycket privat och integritetskänslig karaktär inte aktualiseras i samma omfattning vad gäller kommunikation eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om den funktionshindrade. Det bör därför enligt förvaltningsrättens mening förtydligas om den nya andra meningen i 9 a § första stycket LSS avser samtliga uppräknade moment eller vissa grundläggande behov.

Andra personliga behov

Förvaltningsrätten noterar att en utvidgning sker av vilka insatser som omfattas av andra personliga behov enligt 9 a § andra stycket LSS genom att nödvändiga hjälpåtgärder i samband med andning och måltider i form av sondmatning tillförs.

Föräldraansvaret

Den nya föreslagna bestämmelsen 9 f § LSS och den nya meningen i 51 kap. 6 § socialförsäkringsbalken har förvaltningsrätten inget att erinra mot.

Övrigt

Förvaltningsrätten har, utifrån de intressen och aspekter förvaltningsrätten har att beakta, inte några övriga synpunkter på de förslag som presenteras i betänkandet.

Björn Johansson
Lagman

I beredandet har förvaltningsrättsfiskalen Mattias Garrido och föredraganden Kristin Persson deltagit.

(Remissvaret skickas endast via e-post.)